

Nr. 341 / 09.01.2020

Către Ministerul Muncii și Protecției Sociale

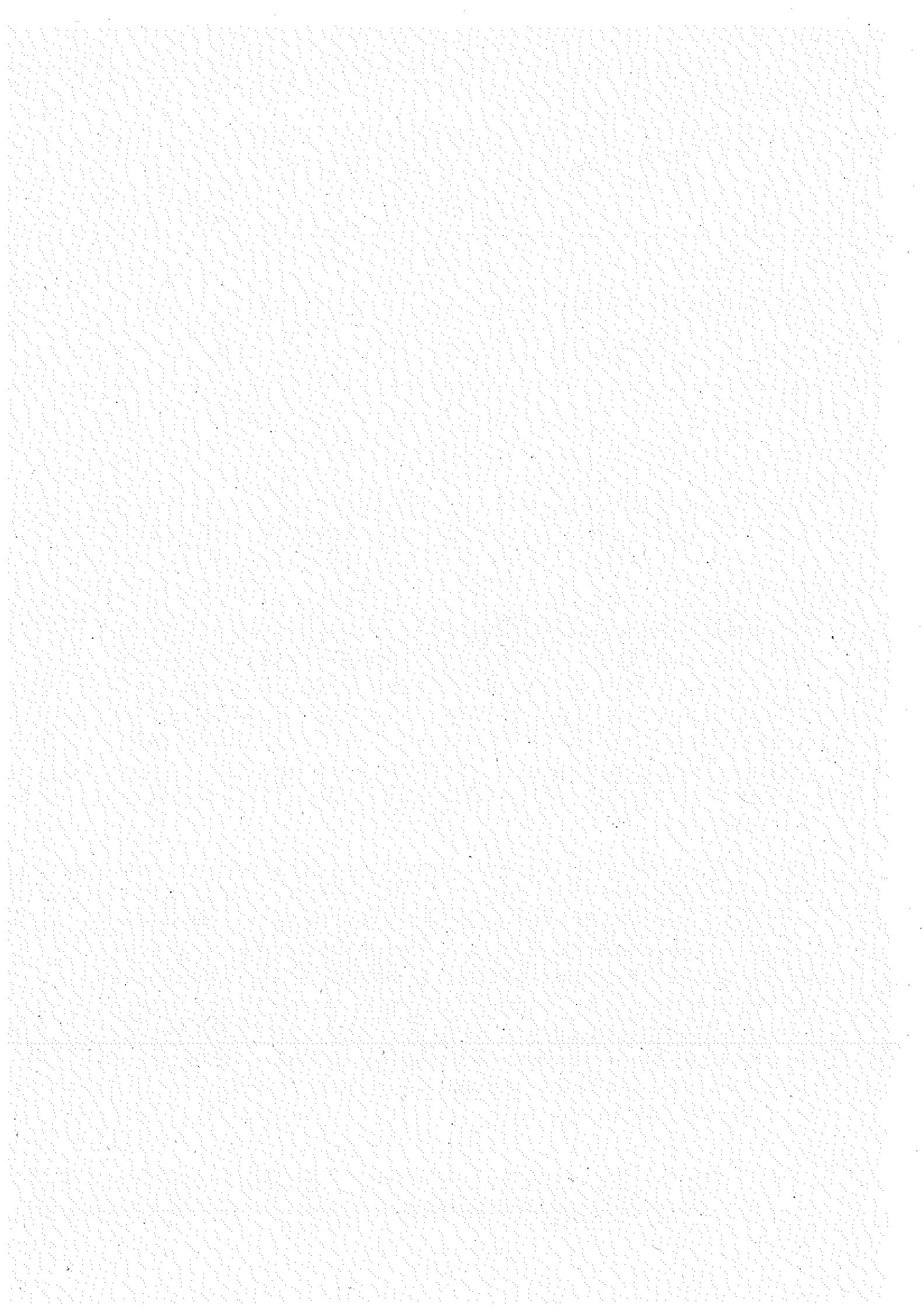
În atenția doamnei ministru Victoria Violeta Alexandru

Stimată doamnă ministru,

Continuând corespondența privind problemele referitoare la bugetul pentru serviciile sociale asigurate de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Harghita, intermediată de domnul senator Lorant Antal, dorim să facem câteva precizări pentru o mai bună înțelegere a situației și în consecință luarea deciziilor potrivite în acest domeniu.

Problemele de finanțare a serviciilor sociale de protecție a copilului și a persoanelor cu dizabilități organizate la nivel județean au început cu trei ani în urmă când deciziile de creștere a salariilor în sistemul bugetar nu au fost urmate și de o actualizare a standardelor de cost ale serviciilor sociale. Cum este binecunoscut, cheltuielile cu personalul reprezintă în orice serviciu social cea mai importantă parte a costurilor serviciilor. Cum nivelul salariilor a crescut în fiecare an conform legislației în vigoare, iar standardul de cost a rămas nemodificat din anul 2015, nu acoperă în acest moment nici 50% din costul real al serviciilor.

Deși conform legii, bugetul de stat ar trebui să acopere până la 90% din costul serviciilor sociale pentru protecția specială a copiilor și a persoanelor cu handicap, în anii 2017, 2018 alocările din TVA defalcat pe județe au fost calculate pe baza standardelor neactualizate, diferența până la costul real al serviciilor urmând să fie suportată de consiliile județene. În bugetul anului 2019 nu s-au mai alocat deloc fonduri cu această destinație în anexa 4. a Legii bugetului, direcțiile funcționând doar din bugetele consiliilor județene. Proiectul legii bugetului pe 2020 prevede o sumă în anexa 4 care a fost calculată din nou cu standardele neactualizate, propunând acoperirea chiar și acestora doar în proporție de 50%. Această alocare va permite funcționarea serviciilor doar pentru maxim trei luni.

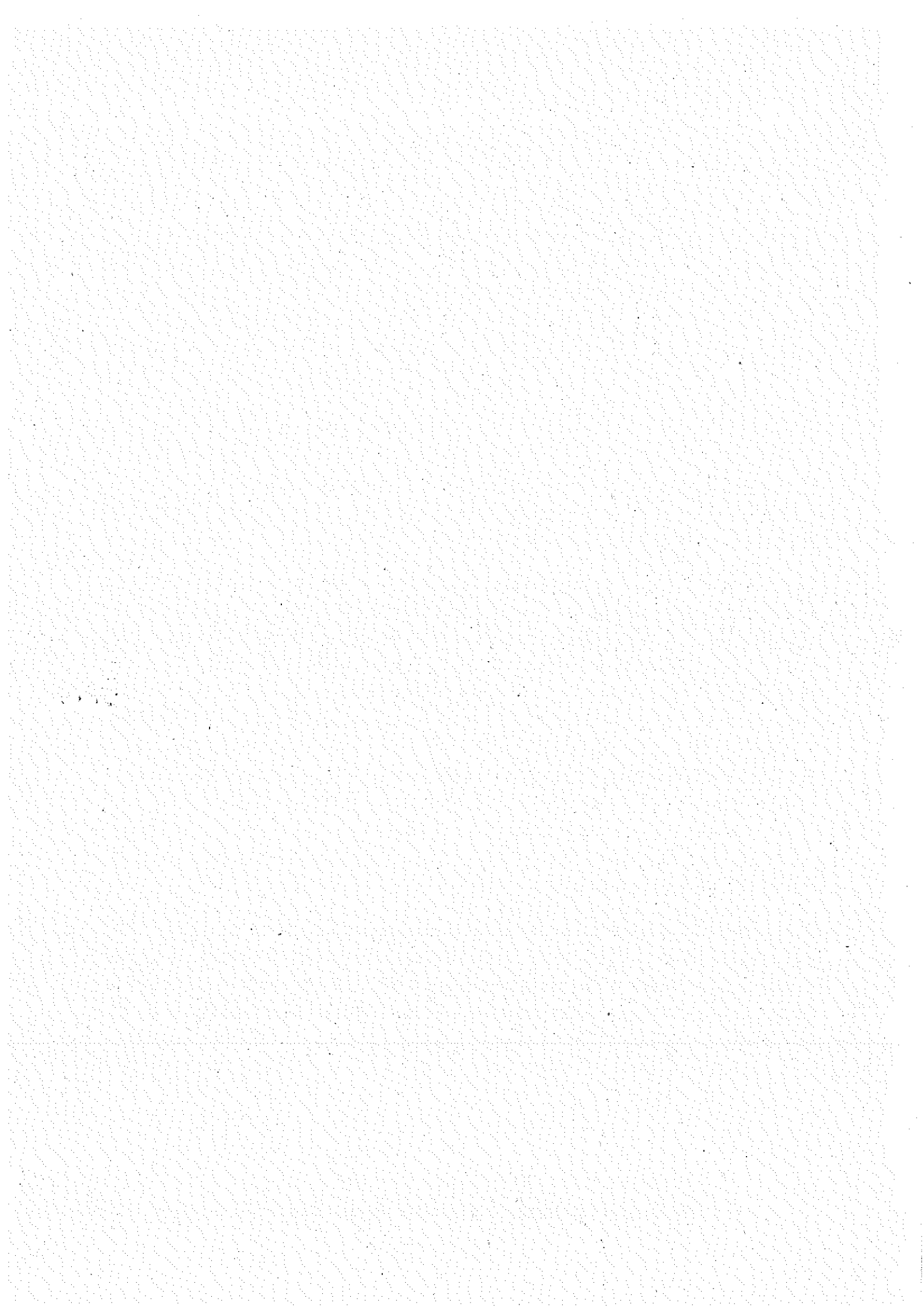

Problema finanțării din bugetul de stat a serviciilor sociale este a problemă de ordinul drepturilor fundamentale ale omului, o problemă de coeziune și echitate socială, dar și de funcționare unitară și uniformă a statului român în diferitele regiuni, județe și localități ale țării. Lăsarea finanțării serviciilor doar în seama autorităților locale (consilii județene și primării) contribuie la creșterea inegalităților sociale între diferitele regiuni, județe și localități, în mod natural unitățile administrativ-teritoriale cu venituri reduse (unde se concentrează și populația cu veniturile cele mai reduse) nu vor putea crea și susține serviciile sociale, în schimb în județele sau localitățile cu economie puternică și venituri semnificative ale populației nu se înregistrează astfel de probleme. Aceste tendințe sunt amplificate și de exigențele ridicate ale standardelor de calitate ale serviciilor sociale în vigoare, precum și intransigența inspecției sociale în verificarea și interpretarea acestor standarde. Lipsa capacității financiare a multor autorități locale face imposibilă crearea unor servicii care să corespundă acestor standarde, astfel că acestea aleg să nu furnizeze deloc servicii sociale.

O analiză realizată de Biroul de analiză și sinteză din cadrul Consiliului Județean Harghita vine să sublinieze cele arătate mai sus. Astfel, în anul 2019 cheltuielile sociale al consiliilor județene (titlurile 68.02.06 și 68.02.05.02 din bugetul local) au reprezentat în medie 20% din totalul veniturilor și 74% din totalul veniturilor proprii. Totodată, se observă că în cazul județelor cu situație economică mai precară, cum ar fi județele din regiunea de nord-est a țării sau județe precum Tulcea, Gorj, Bistrița-Năsăud cheltuielile sociale depășesc 100% din totalul veniturilor proprii. Pe regiunea nord-est acest indicator este în medie de 137%, cel mai ridicat fiind în județul Botoșani 173%. Consiliul Județean Bistrița Năsăud are cheltuieli de 190% față de veniturile proprii. În județul Harghita acest procent este de 100,85%. În același timp, în județele cu o economie dezvoltată și venituri mai însemnate ale populației, precum Brașov acest procent este de 32%, în Sibiu 65%, în Cluj 32,16%.

De asemenea, în timp ce cheltuielile sociale în județele mai înstărite se situează sub 20% din veniturile totale ale județelor (ex. Brașov 13,76%, Cluj 14,01%), în județele cu putere economică mai redusă aceste procente depășesc 20% (ex. județele din regiunea nord-est, în județele Giurgiu, Caraș-Severin). În județul Harghita acest procent este de 22,13%.

Acești indicatori arată și cercul vicios în care intră astfel județele mai slab dezvoltate, acoperind cheltuielile cu serviciile sociale pierd șansa dezvoltării prin lipsa resurselor pentru investiții în infrastructură, care să aducă venituri județului.

Vă rugăm prin urmare să faceți toate demersurile pentru actualizarea standardelor de cost ale serviciilor sociale și finanțarea acestora în procent de 90% din sume defalcate de la bugetul central. Doar așa se va putea asigura o acoperire reală a tuturor județelor cu servicii sociale de protecție a copilului și a persoanelor cu dizabilități atât de necesare și asumate de România prin semnarea Convențiilor ONU privind drepturile persoanelor cu handicap și drepturile copilului, dar și o dezvoltare mai echilibrată a regiunilor și județelor României.

Cu stimă,

Borboly Csaba,

președintele Consiliului Județean Harghita

